

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- ณัฐกร ทับทอง. การรู้จำคำพูดภาษาไทย โดยใช้ลักษณะแบ่งความต่างของหน่วยเสียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ทวี ประทุมทาน. การตรวจรู้เสียงพูดภาษาไทย โดยใช้หน่วยพยางค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ธีระ ภัทราพรนนท์. การรู้จำเสียงพูดสระภาษาไทยโดยดูจาก ไม่ขึ้นกับผู้พูดโดยการวัดสเปกตรัมดิสเทนส์และใช้ไดนามิกไทม์วาร์ปิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ไพศาล ธรรมโพธิ์ทอง. ระบบการรับรู้เสียงแบบต่างบุคคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ระพีพัฒน์ เพ็ญศิริ. การรู้จำเสียงพูดตัวเลขไทยโดย ไม่ขึ้นกับผู้พูดโดยใช้ไดนามิกไทม์วาร์ปิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- เสาวลักษณ์ อารีย์พงศา. การรู้จำเสียงพูดตัวเลขเป็นภาษาไทยแบบ ไม่ขึ้นกับผู้พูดโดยวิธีฮิดเดน มาร์คอฟโมเดล และเวกเตอร์ควอนไทซ์เซชัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ภาษาอังกฤษ

- Allen, J. B., How Do Humans Process and Recognize Speech?. IEEE Transaction on Speech and Audio Processing 2 (October 1994): 567-577.
- Bahl, L. R., Brown, P. F., Souza, P. V., Mercer, R. L. and Picheny, M. A., Acoustic Markov Models Used in the Tangara Speech Recognition System. 1988 IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP) (1988): 497-500.
- _____, Bakis, R., Souza, P. V., and Mercer, R. L., Obtaining Candidate Words by Polling in a Large Vocabulary Speech Recognition System. 1988 IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP) (1988): 489-492.
- _____, Brown, P. F., Souza, P. V. and Mercer, R. L., Estimating Hidden Markov Model Parameters so as to Maximize Speech Recognition Accuracy. IEEE Transaction on Speech and Audio Processing 1 (January 1993): 77-83.

- , Gennaro, S. V., Gopalakrishnan, P. S., Mercer, R. L., A Fast Approximate Acoustic Match for Large Vocabulary Speech Recognition. IEEE Transaction on Speech and Audio Processing 1 (January 1993): 59-67.
- Bocchieri, E. L., Doddington, G. R., Speaker Independent Connected Digit Recognition with Frame Specific Distance Measures. Digital Signal Processing -- 87 (1987): 534-538.
- Boulevard, H. and Morgan, N., Continuous Speech Recognition by Connectionist Statistical Methods. IEEE Transaction on Neural Networks 4 (November 1993): 893-909.
- Deng, L., Lennig, M., Gupta, V. N., Mermelstein, P., A Modeling Acoustic-Phonetic Detail in an HMM-Based Large Vocabulary Speech Recognizer. 1988 IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP) (1988): 509-512.
- Dermatas, E. S., Fakotakis, N. D., and Kokkinakis, G. K., Fast Endpoint Detection Algorithm for Isolated Word Recognition in Office Environment. 1991 IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP) (1991): 733-736.
- , A New Algorithm for Optimum Reference Templates Creation in Speech Recognition Systems. Digital Signal Processing -- 87 (1987).
- Embree, P. M., C Algorithms for Real-time DSP. Prentice-Hall International Inc. 1995.
- Euler, S. and Wolf, D., Speaker Independent Isolated Word Recognition Based on Continuous Hidden Markov Models Using Multidimensional Spherically Invariant Functions. Digital Signal Processing -- 87 (1987): 539-542.
- Fissore, L., Laface, P., Micca, P., and Pieraccini, R., Lexical Access to Large Vocabularies for Speech Recognition. IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing 36 (May 1988): 1197-1213.
- Forney Jr., G. D., The Viterbi Algorithm. Proceedings of the IEEE 61 (March 1973): 268-278.
- Furui, S., Digital Speech Processing, Synthesis, and Recognition Tokyo: Tokai University Press 1985.
- Furui, S., Sondhi, M. M., Advances in Speech Signal Processing. Tokyo: Tokai University Press 1991.
- Gopalakrishnan, P. S., Nahamoo, D., Models and Algorithms for Continuous Speech Recognition: A Brief Tutorial. 1993. IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP) (1993): 1535-1538.
- Gray, R. M., Vector Quantization. IEEE ASSP Magazine (April 1984): 4-29.

- Gupta, N., Bryan, J. K., and Gowdy, J. N., A Speaker-Independent Speech-Recognition System Based on Linear Prediction. *IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing ASSP-26* (February 1978): 27-33.
- Hunt, M. J., Evaluating the Performance of Connected-Word Speech Recognition System, 1988 *IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP)*. (1988): 457-460.
- Kuhn, M. H., Tomaszewski, H. H., Improvements in Isolated Word Recognition. *IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing ASSP-31* (February 1983): 157-167.
- Lamel, F., Rabiner, L. R., Rosenberg, A. E. and Wilpon, J. G., An Improved Endpoint Detector for Isolated Word Recognition. *IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing ASSP-29* (August 1981): 777-785.
- Lee, Chin-hui, On Robust Linear Prediction of Speech. *IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing* 36 (May 1988): 642-650.
- Lee, K. and Hon, H., Large-Vocabulary Speaker-Independent Continuous Speech Recognition Using HMM. 1988 *IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP)* (1988): 123-126.
- _____, Hon, H., and Reddy, R., An Overview of the SPHINX Speech Recognition System. *IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing* 38 (January 1990): 35-45.
- Levinson, S. E. and Ljolje, A., Development of an Acoustic-Phonetic Hidden Markov for Continuous Speech Recognition. *IEEE Transaction on Signal Processing* 39 (January 1994): 29-39.
- _____, Ljolje, A., Miller L. G., Large Vocabulary Speech Recognition Using a Hidden Markov Model for Acoustic/Phonetic Classification. 1988 *IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP)* (1988): 505-508.
- _____, Roe D. B., A Perspective on Speech Recognition. *IEEE Communications Magazine* 28 (January 1990): 28-34.
- Lleida, E., Nadeu, C., Monte, E., Marino, J. B., Statistical Feature Selection for Isolated Word Recognition. 1990 *IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP)* (1990): 757-760.

- Luksaneeyanawin, S., Linguistics Research and Thai Speech Technology. The 5th International Conference on Thai Studies, School of Oriental and African Studies, University of London (July 1993).
- Makhoul, J., Roucos, S., and Gish, H., Vector Quantization in Speech Coding. Proceedings of the IEEE 73 (November 1985): 1551-1588.
- Mariani, J., Recent Advances in Speech Recognition. 1989 IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP) (1989): 429-440.
- Mattia, M., Giachin, E. P., Experimental Result on Large-Vocabulary Continuous Speech Recognition and Understanding. 1988 IEEE International Conference on Acoustic, Speech, and Signal Processing (ICASSP) (1988): 691-694.
- McInnes, F. R., Jack, M. A., Laver, J., Template Adaptation in a Isolated Word-Recognition System. IEE Proceedings 136 (April 1989): 119-126.
- Morgan, N. and Boulard, H., Continuous Speech Recognition IEEE Signal Processing Magazine (May 1995): 25-42.
- Nejat Ince, A., Digital Speech Processing: Speech Coding, Synthesis and Recognition, Kluwer Academic Publishers 1992.
- Oppenheim, A. V., Schafer, R. W., Discrete-Time Signal Processing. Prentice Hall 1989.
- O'Shaughnessy, Douglas , Linear Predictive Coding. IEEE Potentials (February 1988): 29-32.
- Pan K., Soong, F. K., and Rabiner, L. R., A Vector-Quantization-Based Preprocessor for Speaker-Independent Isolated Word Recognition. IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing ASSP-33 (June 1985): 546-560.
- Peacocke, R. D. and Graf, D. H., An Introduction to Speech and Speaker Recognition, IEEE Computer Magazine, (August 1990): 26-33.
- Peinado, A. M., Lopez, J. M., Sanchez, V. E., Segura, J. C., Ruio Ayuso, A. J., Improvements in HMM-Based Isolated Word Recognition System. IEE Proceedings 138 (June 1991): 201-206.
- Picone, J. W., Signal Modeling Techniques in Speech Recognition. Proceedings of the IEEE 81 (September 1993): 1215-1247.
- , Continuous Speech Recognition Using Hidden Markov Models. IEEE ASSP Magazine (July 1990): 26-41.

- Rabiner, L. R. and Levinson, S. E., A Speaker-Independent, Syntax-Directed, Connected Word Recognition System Based on Hidden Markov Models and Level Building IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing ASSP-33 (June 1985): 561-573.
- _____, A Tutorial on Hidden Markov Models and Selected Applications in Speech Recognition. Proceedings of the IEEE 77 (February 1989): 257-286.
- _____, Application of Voice Processing to Telecommunications. Proceedings of the IEEE 82 (February 1994): 199-228.
- _____, Juang, B. H., An Introduction to Hidden Markov Models. IEEE ASSP Magazine (January 1986): 4-16.
- _____, Levinson, S. E., Isolated and Connected Word Recognition--Theory and Selected Applications. IEEE Transaction on Communication COM-29 (May 1981): 621-659.
- _____, Levinson, S. E., Rosenberg, A. E., and Wilpon, J. G., Speaker-Independent Recognition of Isolated Words Using Clustering Techniques. IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing ASSP-27 (August 1979): 336-349.
- _____, On Creating Reference Templates for Speaker-Independent Recognition of Isolated Words. IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing, ASSP-26 (February 1978): 34-42.
- _____, The Role of Voice Processing in Telecommunication.
Workshop on Interactive Voice Technology for Telecommunications Applications (IVTTA 94) (1994): 1-8.
- _____, Wilpon, J. G., A Speaker-Independent Isolated Word Recognition for a Moderate Size (54 Words) Vocabulary. IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing ASSP-27 (December 1979): 583-587.
- _____, Wilpon, J. G., Soong, F. K., High Performance Connected Digit Recognition Using Hidden Markov Models. IEEE Transaction on Acoustic, Speech, and Signal Processing 37 (August 1989): 1214-1225.
- Rashwan, M. A., Fahmy, M. M., New Technique for Speaker-Independent Isolated-Word Recognition. IEE Proceedings 135 (June 1988): 251-257.
- Roe, D. B. and Wilpon, J. G., Whither Speech Recognition: The Next 25 Years. IEEE Communications Magazine 31 (November 1993): 54-62.

Schaikoff, R. J., Pattern Recognition: Statistical, Structural, and Neural Approaches. John Wiley & Sons Inc. 1992.

Silverman, H. F. and Morgan, D. P., The Application of Dynamic Programming to Connected Speech Recognition. IEEE ASSP Magazine (July 1990): 6-25.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายการชุดคำศัพท์ภาษาไทย

ในภาคผนวกบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดของชุดคำศัพท์ภาษาไทยจำนวน 70 คำแบ่งเป็น 4 ชุดได้แก่ ชุดคำศัพท์พยางค์เดียว, ชุดคำศัพท์สองพยางค์, ชุดคำศัพท์สามพยางค์ชุดละ 20 คำ, และชุดคำศัพท์ตัวเลข ศูนย์ถึงเก้าจำนวน 10 คำ ดังแสดงในตารางที่ ก.2 และ ก.1 ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ ก.1 รายละเอียดชุดคำศัพท์ตัวเลขศูนย์ถึงเก้า

รหัส	คำศัพท์ตัวเลขศูนย์ถึงเก้า	สัญลักษณ์แทนการอ่านออกเสียง
401	หนึ่ง	/hnvng1/
402	สอง	/s@@ng4/
403	สาม	/'saam4/
404	สี่	/'sii1/
405	ห้า	/'haa2/
406	หก	/'hok1/
407	เจ็ด	/'cet1/
408	แปด	/'pxxt1/
409	เก้า	/'kaw2/
410	ศูนย์	/'suun4/

ตารางที่ ก.2 รายละเอียดชุดคำศัพท์พยางค์เดียว

รหัส	คำศัพท์พยางค์เดียว	สัญลักษณ์แทนการอ่านออกเสียง
101	เดิน	/'dɔɔn0/
102	วิ่ง	/'wɪŋ2/
103	นอน	/'n@n0/
104	ตา	/'taa0/
105	ปาก	/'paak1/
106	หู	/'huu4/
107	มือ	/'mvv0/
108	เทียน	/'thiian0/
109	กิน	/'kin0/
110	นก	/'nok3/
111	เปิด	/'pet1/
112	ไก่	/'kaj1/
113	กล้วย	/'kluuaj2/
114	ส้ม	/'som2/
115	โต๊ะ	/'to3/
116	เตียง	/'tiang0/
117	นั่ง	/'nang2/
118	แก้ว	/'kxxw2/
119	น้ำ	/'nam3/
120	เสือ	/'svva4/

ตารางที่ ก.3 รายละเอียดชุดคำศัพท์สองพยางค์

รหัส	คำศัพท์สองพยางค์	สัญลักษณ์แทนการอ่านออกเสียง
201	กระโดด	/kra1 'doot1/
202	หันซ้าย	/'han4 'saaj3/
203	หันขวา	/'han4 'khwaa4/
204	มือซ้าย	/'mrv0 'saaj3/
205	มือขวา	/'mrv0 'khwaa4/
206	ขาซ้าย	/'khaa4 'saaj3/
207	ขาขวา	/'khaa4 'khwaa4/
208	หัวใจ	/'huaa4 'caj0/
209	ปากกา	/'paak0 'kaa0/
210	ยางลบ	/'jaang0 'lop3/
211	ดินสอ	/'din0 's@@4/
212	หลอดไฟ	/'l@@t1 'faj0/
213	ดอกไม้	/'d@@t1 'maaj3/
214	ต้นไม้	/'ton2 'maaj3/
215	หน้าต่าง	/'naa2 'taang1/
216	แตงโม	/'txxng0 'moo0/
217	วันจันทร์	/'wan0 'can0/
218	วันศุกร์	/'wan0 'suk1/
219	วันเสาร์	/'wan0 'saw4/
220	วันพุธ	/'wan0 'phut3/

ตารางที่ ก.4 รายละเอียดชุดคำศัพท์สามพยางค์

รหัส	คำศัพท์สามพยางค์	สัญลักษณ์แทนการอ่านออกเสียง
301	ภาษาไทย	/'pa0 sa0 'thaj0/
302	ไม้บรรทัด	/'maaj3 ban0 'that3/
303	ดอกกุหลาบ	/'d@@t1 ku1 'lap1/
304	นาฬิกา	/'naa0 li3 'kaa0/
305	มะละกอ	/'ma3 la3 'k@@0/
306	สับปะรด	/'sap1 pa1'rot3/
307	กล้วยน้ำว้า	/'kluuaj2 nam3 'waa4/
308	รถบรรทุก	/'rot3 ban0 'thuk3/
309	รถกระบะ	/'rot3 kra1 'ba1/
310	วันอาทิตย์	/'wan0 ?aa0 'thit3/
311	วันอังคาร	/'wan0 ?ang0 'khann0/
312	หนังสือเรียน	/'naang4 'svv4 'riian0/
313	กิโลกรัม	/'ki1 loo0 'kram0/
314	กิโลเมตร	/'ki1 loo0 'meet3/
315	ไมโครเมตร	/'maj0 khroo 'meet3/
316	นาโนเมตร	/'naa0 noo0 'meet3/
317	ความเข้มข้น	/'khaam0 mxxn2 'jam0/
318	งบประมาณ	/'ngp3 'pra1 'maan0/
319	ดาวกระจาย	/'daaw0 'kra1 'caaj0/
320	ดอกกล้วยไม้	/'d@@t1 kluuaj2 'maaj3/

ภาคผนวก ข

รายละเอียดผลการรู้จำคำพูดภาษาไทย

ในภาคผนวกบนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดของผลการรู้จำคำพูดภาษาไทยทั้งหมดของงานวิจัยนี้ โดยแบ่งแยกผลการรู้จำออกเป็น 7 ชุด แต่ละชุดประกอบไปด้วยผลการรู้จำของชุดเสียงพูดทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ ชุดเสียงพูดเพื่อฝึกฝน ชุดเสียงพูดเพื่อฝึกฝนพูดครั้งที่สอง และชุดเสียงพูดเพื่อทดสอบ รวมทั้งสิ้น 21 ตาราง เริ่มตั้งแต่ตารางที่ ข.1 ถึงตารางที่ ข.21 สำหรับรายละเอียดของตารางแสดงผลการรู้จำจะแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องและความผิดพลาดในการรู้จำคำศัพท์ภาษาไทยของชุดคำศัพท์ทั้ง 70 คำ ดังแสดงในภาคผนวก ก

รายละเอียดในความแตกต่างของค่าพารามิเตอร์สำหรับผลการรู้จำแต่ละชุดดังแสดงไว้ในบทที่ 4 ตารางที่ 4.2 โดยการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ของระบบเพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับอัตราการรู้จำ การวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงดังแสดงในบทที่ 4

ตารางที่ ข.2 รายละเอียดแจกแจงผลการรู้จำคำพูดภาษาไทยของชุดเสียงพูดเพื่อฝึกฝนพูดครั้งที่สอง (ชุดที่ 1)

ชุดคำศัพท์ทางซ้าย												ชุดคำศัพท์ตามศูนย์กลาง								ชุดคำศัพท์ทางขวา										ชุดคำศัพท์ตามพยางค์										% Correct	% Error																														
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320		
7	6	1			3	1	2	1			1	1	1	1	1	2																																												33.333	66.667										

FILE - D:\SPEECHPROCESS8\XLSFILES\40SAMPLE.XLS

WHOLE VOCABULARY SET RECOGNITION METHOD

Last Updated : 29 January 1997

Number of Training Set : 42 Speakers
 Total of Speech Recognized : 42 Utterances
 Date Training : Saturday, 23 November 1996

Percentage of Scattering

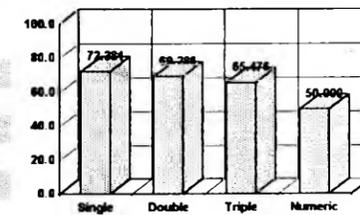
% Scattering	Inside Grp	Outside Grp
Single	70.238	0.714
Double	69.286	0.000
Triple	65.476	0.000
Numeric	50.000	0.476
Average	63.750	0.298

Recognition Rate

	Min	Average	Max
Single	9.524	27.619	71.429
Double	4.762	30.714	90.476
Triple	9.524	34.524	85.714
Numeric	33.333	50.000	85.714
Average	14.286	35.714	83.333

Error Rate

	Min	Average	Max
Single	28.571	72.381	90.476
Double	9.524	69.286	95.238
Triple	14.286	65.476	90.476
Numeric	14.286	50.000	66.667
Average	16.667	64.286	85.714

ประวัติผู้เขียน

นายวิศรุต อาขุนทร เกิดวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2515 ที่เขตพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2537 โดยได้รับทุนการวิจัยจากโครงการศิษย์ก้นกุฏิ ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาด้านวิศวกรรมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา ระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

พ.ศ. 2539 ได้นำเสนอผลงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ในการประชุมวิชาการทางวิศวกรรมไฟฟ้าครั้งที่ 19 ณ โรงแรมเจริญธานีปรีนเซส จังหวัดขอนแก่น

